

Numer 39.

GAZETA WARSZAWSKA

W SRZODĘ DNIA 14. MAIA ROKU 1788.

Z Warszawy dnia 14. Maia. Dla potrzebney nader w Kraiu wiadomości, kładniemy tu Wypis Listu z *Gdańska* pod dniem 6. teraźnieyszego Maia pisanego o tameczney cenie Zboża; z którego zdaie się, iż tak niska cena, niewarta iest utrudzenia spławu do *Gdańska* lub *Elbląga*, z oderwaniem od Roli y innych robot Kraiowych w naylepsze miesiące Gospodarskie tylu ludzi; z ktorych corok wielu niepowraca do domów, albo potym rychło umiera z zaziębienia y ciężkiey pracy; gdy tym czasem ludność, iednym iest z naywiększych bogactw każdego Kraiu, na ktorey wszędzie nam zbywa. List ten, pisany iest w następuiących słowach:

„ Żadnych dotąd nieodebraliśmy Kommissyow z Zagranicy, owszem przed kilką tygodniami stanął tu z *Danii* Okręt naładowany Zytem, ktorego ważył Korzec *Gdański* do 124. Fun: y przedany był Łaszt po *Zł:* dobrey monety 224. Przypadek ten oznaczaiący wielką obfitość za granicą, niezdarzył się ieszcze w naszym handlu od założenia *Gdańska*. *Z Polskiey* przybyłego żyta przedniego przedawany był Łaszt od 28. korcy *Warszaw:* po *Zł:* d. m. 210. Miernego y Ordynaryinego od 204. do 200. Pszenicy przedniey *Sandomirki* Łaszt płaci się od 270. do 290. *Zł:* d. m. Mierney y ordynaryiney od 230. do 260. to iest odtrąci wszy Cło *Pruskie, Polskie,* y expensa transportowe od Pala *Warszawskiego* po *Zł: 81. Gr:* 20. w życie, a *Zł: 122. Gr:* 20. w Pszenicy. Korzec ieden żyta przedniego wynosi po *Zł:* 12. *Gr:* 8, Miernego po *Zł: 11. Gr: 19.* albo

Zł: 11 *Gr:* 11. Pszenicy przdeniey *Sandomirki* korzec *Warszaw:* od *Zł:* 14. *Gr:* 27. do *Zł:* 16. *Gr:* 10.; mierney y ordynaryiney od *Zł:* 14. *Gr:* 6. do *Zł:* 12. *Gr:* 1½. Ta Cena, za przybyciem więcey statkow z *Polskiey*, pewnie się zniży. „

Z Gazety Wiedeńskiey d. 3. Maia. Generał Kawaleryi Xiąże *de Lichtenstein*, iak tylko obozem stanął z częścią swoiego Woyska w *Kroacyi* d. 21. Kwietnia przy *Dubicy Tureckiey*, tak teyże zaraz nocy zrobiono okopy od 260. sążni, y doprowadzono ie aż o 40. sążni do murow Miasta *Dubicy* dla udziałania Bateryi; potym zatoczywszy ciężką Artyleryą, strzelaniem do Nieprzyiacielskiey Fortecy początek Attaku uczyniono.

Dnia 22. wygotowano Bateryą na 6. harmat, z ktorych w Nieprzyiacielskiey Fortyfikacyi zrobiono otwor od 3. do 4. stop, y bicie z harmat z większą żwawością kontynuowano.

Nieprzyiacielski Garnizon *Dubicki*, bronił się iak nayuporczywiey, tęgi mianowicie ogień z swoich harmat utrzymuiąc, od ktorego iednak, ieden tylko człowiek z naszych zginął y Maior *Bedeus* od Artyleryi z kilką ludźmi raniony został.

Ponieważ *Turcy* w okolicach *Dubicy* znayduiący się, wszelki, ile tylko mogli, usiłowali do siebie przyciągnąć sukkurs, w celu wczesnego ieszcze posiłkowania Oblężonych; przeto dnia 22. Kwietnia, posłano dwie nasze Dywizye na rekognoskowanie Nieprzyiaciela; Dywizyą iedną w prawą stronę pod Kommendą Pułkownika Barona *Bubenhoven* z 3ma Partyami od Chorągwi Lekkich y z iedną Partyą Infanteryi, traktem *Bredar* y *Kosaracz*; Dywizyą drugą wyprawiono w stronę lewą na trakt, gdzie się schodzą drogi od *Bredar*, *Kosoracz*, y *Banialuka*, pod kommendą Maiora *Skarycza* z trzema Partyami Huzarow y z iedną Partyą drugiego *Banalnego* Infanteryi Reymentu.

Podczas marszu naszey Dywizyi drugiey, *Turcy* w liczbie blisko 1000. ludzi, po większey części Kawaleryi, przypadszy z gory w żwawości iak naywiększey, właśnie w tym momencie na naszych uderzyli, gdy Woysko nasze chciało wniść na gorę leżącą przeciwko gorze namienioney. Przy tey okazyi, zabito naszych z drugiego *Banalnego* Reymentu 156. ludzi, a między temi Kapitanow *Mandl*, y *Rebracha*, Pierwszego Leytnanta *Wohlgemuth*, Podleytnanta *Cronenfels*, y Chorażego *Katsebi*; a z Huzarow iednego Kaprala y 6. ludzi raniono. Z strony *Turków*, ktorzy po tey Akcyi cofnęli się, wielu trupow, y między innemi Syna *Beya* z *Bredar* na placu zabitego, zostawiono.

Dnia 25. Kwietnia, przy świtaniu, zaczęto szturm przypuszczać do *Dubicy*; y iuż Woysko nasze aż do otworow w tamecznych Fortyfikacyach (przez ogień naszych harmat zrobionych) śmiało przystąpiło y wrącz Fortecę opanować usiłowało. Ale cały Nieprzyiacielski Garnizon (była to sprawa z naydzielnieyszemi *Tureckiemi* Woiownikami to iest *Bośniakami*) na wszelkie przypadki odważny y stoiący w gotowości, z niewypowiedzianą zapalczywością, pod extraordynaryinie strasznym hałasem, wrącz także spisami swoiemi odparł od Fortecy nasze Woysko.

Oprocz tego, znaczne ieszcze posiłki z okolicy *Banialuka*, na sukkurs mieyscu y Garnizonowi *Dubickiemu* przyciągnęły, przez co liczba *Turkow* do 12. tysięcy ludzi została pomnożona. Zaczym Nieprzyiacielski Garnizon w *Dubicy*, potym wzmocnieniu, nietylko ośmielił się przez rzeczone otwory wpaść do naszych nawet okopow, ale ieszcze złączywszy się razem z innemi *Turkami*, zamyślał ze wszystkich stron uderzyć na nasze Woysko do Oblężenia wyznaczonę; a mianowicie temuż

Numer 39

SUPLEMENT DO GAZETY WARSZAWSKIEY

We SRZODĘ DNIA 14. MAIA ROKU 1788.

Z Warszawy d. 14. Maia. Dnia 10. tego Miesiąca, odprawiony tu był Obrządek *Chrztu S.* przez Pasterza Naszego J. X. *Okęckiego* Biskupa *Poznańskiego* y *Warszawskiego* nad Synem JJ. PP. *Ronikierow* przeszłych Cześnikowstwa W. X. *Litew:* do ktorego trzymać raczył sam Nayiaśnieyszy Nasz Pan z Jeymć Panią *Branicką* Kasztelanową *Krakowską* Hetmanową W. Koron: Jmiona dane są: *Stanisław, August, Jozef.*

Z Okoliczności trudnieyszego teraz y droższego nabywania Soli, kładniemy w dzisieyszey Gazecie między Doniesieniami sposob poznawania Wody zawieraiącey Sól w sobie, y iey robienia.

Z Bologni d. 8. Kwiet: Z okoliczności zatargów zaszłych między Królem *Neapolitańskim* y Rzplitą *Wenecką* (do których powodem było wzięcie do aresztu w *Wenecyi* pewnego *Neapolitańskiego* Officera, ktory tam przyimował ludzi do zagraniczney służby) Rezyduiący tameczny *Neapolitański* Minister kazał zdiąć Herb swoiego Dworu z Pałacu swoiego, y z *Wenecyi* odiechał bez pożegnania.

Z Algieru d. 2. Kwiet. Tuteysi Armatorowie wszyscy już pogotowiu stoią do wyiścia około d. 15. Kwietnia pod żaglem. Cała Potęga Morska *Algierska* podług nieżawodney specyfikacyi składa się z 14. Szebek, z których iedna iest od 34. harmat, iedna od 30. iedna od 28. dwie od 26, trzy od 22, iedna od 18, iedna od 16, iedna od 8, y cztery od 4. harmat; tudzież z 51. statków harmatnych, z których każdy na sobie ma harmatę 24. funtową; z 10. mnieyszych statków harmatnych, z których każdy prowadzi na sobie harmatę 18. funtową, y z 20. statkow do rzucania bomb. Małe statki są wszystkie barzo uszkodzone, ponieważ przez trzy blisko lata na lądzie stały, dotąd ieszcze nie są naprawiane.

Z Madrytu d. 2. Kwiet: Dnia 29. zeszłego miesiąca, Xiężna *A-*

ſturyi, w *Aranjuez* ſzczęśliwie powiła ſyna, ktoremu Chrzeſt S. konferował, w obecności Krola, Familii Krolewſkiey, Urzędników Dworu, y Cudzoziemſkich Poſłow, Patryarcha *Indyiſki*, nadaiąc mu czterdzieści Jmion, z których trzy pierwſze były: *Karol, Marya, Izydor.* Po Chrzcie S. Krol Jmć, Ociec iego Chrzeſny, ozdobił go Orderem *Złotego Runa*, y Wielkim Krzyżem Orderu *S. Karola.* Dopiero intonowano *Te Deum laudamus*, y przez trzy dni ciągiem powſzechna Jlluminacya była zapalona.

Dwor Naſz, Dworowi *Londyńſkiemu*, na iego zapytanie, coby miały znaczyć naſze uzbraiania Morſkie? naſtępuiącą dał odpowiedź: *Nie mamy przytym naymnieyszego zgoła zamiaru Nieprzyiacielſtwa, ale poczytuiemy za rzecz nieuchronną trzymać ſię w ſtanie uzbroienia, ażebyśmy na wſzelkie przypadki nieprzeyrzane byli pogotowiu. Wolno wſzakże obcey Potencyi każdey tak uczynić.* Uzbroione naſze okręty woienne, ktore gotowe ſtoią do żeglugi, dochodzą do 30. w liczbie.

Francuſki Poſeł w tych dniach kuryera wyſłał do *Werſalu*, y on ſam wybiera ſię do *Francyi* dla przeprowadzenia tu Małżonki ſwoiey.

Z Liſtu z Wiednia d. 19. Kwiet: Naſz przeſzły w *Carogrodzie* Internuncyuſz JP. Baron *de Herbert* nayduie ſię iuż w Mieście *Zara* do *Wenecyi* należącym, gdzie czeka na przyiazd Małżonki ſwoiey y ſwoich dzieci z *Liworno*, dla udania ſię ztamtąd do *Wiednia* proſto. Piſał on do *Wiednia* Liſt do ſwoich krewnych, w którym wychwala wſpaniałość *Sułtana Wielkiego* z tym dodatkiem, że dla zabeſpieczenia oſoby ſwoiey przed poſpolſtwem, przydano mu ſtraż od 300. Janczarów, którzy przeprowadzili go aż do wſiadania na okręt.

Z Wenecyi d. 9. Kwiet: Liſty z *Carogrodu* pod dniem 8. Marca donoſzą, że *Muſtego* złożono z Urzędu, ponieważ on wotował za Pokoiem; tudzież, że wyſzła także Deklaracya *Porty*, na wydane Manifeſta Dworów *Peterzburſkiego* y *Wiedeńſkiego*. Po wiadomości odebraney, że *Auſtryacy* y *Roſſyiczykowie* wkroczyli iuż do *Multan* y na *Wołoſzczyznę*, armowania w *Carogrodzie* podwoiono. Pewny kuryer który *W. Sułtanowi* wiadomość przywiozł, że *Bośniacy* nad *Auſtryakami* niektore korzyści otrzymali, podarunek znaczny odebrał od Ceſarza *Tureckiego*.

Z Amſterdamu d. 22. Kwiet: Piſzą z *Londynu*, że Kupcy tameczni do *Srzodziemnego* y *Baltyckiego* Morza Handluiący, na konferencyi mianey z Miniſtrem Stanu, mocne odebrali przyrzeczenie, że troſkliwość Rządu, podczas ninieyſzey Woyny między *Roſſyą* y *Portą Ottomańſką*, nieſpuści z oka intereſu handluiących. Dwór miano-

wicie będzie się ſtarał, ażeby Handel *Angielſki* na *Srzodziemnym Morzu*, przeſzkody żadney niedoznawał, przeto Eſkadrę tameczną, okrętem woiennym iednym powiękſzono, za którym kilka Woiennych Okrętów innych, ku wzmocnieniu Eſkadry pomienioney popłynie ieſzcze.

Z Gazety Wiedeńſkiey dnia 30. Kwiet. Roſſyiſka Flota do *Srzodziemnego Morza* przeznaczona, podług dokładney ſpecyfikacyi od Admiralicyi *Roſſyiſkiey* wydaney dla Portów we *Włoſzech*, gdzie ma przybiiać, ſkłada ſię z 3. okrętów liniowych od 100. harmat; 6. od 90; 4. od 80; 11. od 74; y 2. od 64; razem 26. Okrętów Liniowych, które maią 2,102. harmaty, y 15,000. Flotnego Woyſka, Officerów y Gemeynów. Z Flotą tą, popłynie ieſzcze 248. mnieyſzych Okrętów, które ogułem na ſobie rachuią 1,092. harmat, y naſtępuiące Woyſko: 7. Batalionów Jnfanteryi; 2. Bat: Grenadyerów; 2. Bat: Kanonierów; 2. Bat: Strzelców; ieden Bat: Kozaków od 1000. ludzi; 6. Bat: Żołnierzy Morſkich; razem 20. Batalionów, czyli 28,800. ludzi, ktorzy z wyżey wſpomnionemi wynoſzą 43,800. ludzi. Jeſzcze za tą Flotą mą poyść 13. wielkich Okrętow Przewozowych z żywnością, Woienną Amunicyą, y innemi potrzebami. Cała zatym w ogulności Flota namieniona, z 287. Okrętów złożona będzie.

Z Wenecyi dnia 9. Kwietnia. Turecka Eſkadra pod Kommendą Baſzy *Negropontſkiego* w okolicach *Adryatyckiego Morza* bawiąca ſię dotąd, w ſamey rzeczy do *Archipelagu* nazad popłyneła; przeciwnie teraz, ukazały ſię na Morzu *Adryatyckim* niektore *Roſſyiſkie* Okręty Armatorſkie.

Od Granic Tureckich d. 11. Kwietnia. Pewne wiadomości donoſzą z *Carogrodu*, że Szef *Tureckiey* Artyleryi; czyli *Topci-Baſza*, d. 11, zeſzłego Mieſiąca do Armii już wyiechał. Dnia 13. tegoż Mieſiąca, ruſzył za nim Janczarów *Aga* z 40,000. ludźmi; y dnia 21. *W Wezyr* wyciągnął z reſztą Woyſka. Plac, gdzie wſzyſtkie te Armie zgromadzać ſię maią naprzod, ieſt *Adryanopol*, dokąd y Woyſka z *Azyi* udać ſię muſzą.

Doniesienie z Warszawy dnia 14. Maia R. 1788.

Spoſob łatwy y domowy wyrabiania ſobie Soli z wody ſłoney źrzodlaney lub ſludzienney, dla użytku oſobliwie poſpolſtwa podany. I. Chcąc ſię przeświadczyć czyli woda źrzodlana, lub ſtudzienna ſol w ſobie zawiera, trzeba nią napełnić garnek wielki, y poty ią w nim gotować, aż zupełnie wyparuie, a ieżeli to co na ſpodzie garka zoſtanie, mieć będzie ſmak ſłony, iuż tym ſamym woda ta, ſol w ſobie zawierać muſi. II. Jeżeli woda tym ſpoſobem doświadczona, tak

dość obficie solą iest napuszczona, żeby się pożytku z niey spodziewać trzeba, w takim razie naylepiey iest gotować ią w garku żelaznym, albo przynaymniey glinianym wewnątrz polewanym, ażeby odrobiny słone weń nie wchodziły. III. Wywarzanie takowe być powinno przy ogniu iaki może być naymocnieyszy, ażeby zaś woda tym łatwiey była oczyszczona z partykuł ziemnych, y innych brudów, leie się do niey cokolwiek krwi wołowey. IV. Gdy woda iuż tak wywre, że się w niey partykułki solne zaczną ukazywać, dolewa się znowu garnek takowąż wodą, y to się poty powtarza, poki się iey tyle niewywarzy, że się nakoniec przyidzie do krystallizacyi, czyli odrobin solnych po wierzchu wody pływaiących. V. Znakiem będzie dosyć iuż wywarzoney wody, gdy się na niey zrobi iaż skorka, z małych ziarnek onych. VI. Wprobach małych po pierwszym lub drugim wywarzeniu, nim się doydzie do krystallizacyi, można z wolna przecedzić wodę przez płotno, tym zaś prędzey ta woda krystallizować się zacznie, im obwód garka będzie miał więcey obszerności. VII. Aby się na wodzie zebrały małe kryształki, czyli ziarka soli przez wolne wyparowanie wody, dosyć będą do tego służyć same węgle rozpalone, lub popioł gorący. Dostateczny stopień gorąca okaże się, gdy ledwie palec w wodzie utrzymać będzie można. Naybarziey zaś przestrzegać należy w takowym wywarzaniu, aby się woda nieburzyła, y nieprzewracała, boby to przeszkadzało do zebrania się soli na wierzchu w małe odrobiny. VIII. Gdy naostatek sól osiędzie na spodzie garka, z lekka ztamtąd zebrać ią trzeba, y na płotnie rozłożyć, a przy ogniu potym wysuszyć. IX Z pozostałey wody można ieszcze wyciągnąć sól, ktora służyć będzie dla bydła, ale co potym pozostanie wody gorzkiey, ta się iuż, iako całe nieużyteczna, z garka wyleie. Ponieważ wyparowanie wody, iest zasadą całey tey roboty, więc można kilka razem garków przystawić do ognia, ktory wszelako w gospodarstwie zawszesię prawie utrzymuie, y niech w tych garkach z wolna woda wyparuie, a takowy sposob zastąpi mieysce graduacyi, czyli parowania wody przez Machiny, a wyparowana w znaczney części woda, zrobi się słońszą y zdatnieyszą potym do gotowania. Obfitość lasów kraiu naszego dostarczaiąca drzewa y po chałupach, że go całą prawie noc palą w wielu mieyscach na kominach zamiast świec, będzie służyć wygodnie do tego użytku; a kobiety y dzieci rośleysze pospolicie prożnowaniem się bawiące, mogłyby obrocone być do zatrudnienia się około tey roboty.

Pensya rożnych Nauk y Języków Uprzywileiowana, przeszłey Gazecie ogłoszona, znayduie się w *Warszawie* w *Starym Mieście*, na Ulicy *Krzywe Koło*, w Kamienicy *Benońskiey*, nie pod Nrem 187. (iak przez omyłkę doniosłosię) lecz pod Nrem 184.

Pewny Possessyonat Woiewodztwa tuteyszego, zdatny będąc do Funkcyi Kommissarskiey, Rachmistrzowskiey, Marszałkowskiey &c: potrzebuie służby. Ktoby takiego człowieka potrzebował, ma się informować o nim u Rozdaiącego Gazetę.

Z mocy rezolucyi Urzędu Miasta *Grzybowa*, na dniu 7. Kwietnia roku bieżącego zaszłey licytzcya Dworków *Hendzlowskich* z Ogrodem y wszelkiemi przyległościami, konkursowi poddanych, między Ulicami *Elektoralna*, *Wygodna*, y *Chłodna* zwanemi Nro 775. narożnie sytuowanych, do dnia 19. tego Miesiąca prorogowana została. Życzący sobie nabyć, w dniu wyżey oznaczonym na Ratuszu tegoż Miasta o godz: 2. po południu dla zapisania Offerencyi stawić się zechcą.

Licytacya Kamienicy, Browaru, Mielcucha, z Młynem do słodu, y z wszelkim nowym zamurowaniem na *Grzybowie*, przy Ulicy *Zelazney* pod Nrem 1125. sytuowanych; tudzież za *Wolskiemi* Rogatkami Dworek z staynią zaiezdną, Chmielnik wielki, Dom z Szpichlerzem, oraz dwa młyny wietrzny y konny, na mocy Dekretu konkursowego z powtorney Prorogacyi przez Urząd Burmistrows: y Radziec: Miasta *Grzybowa* uczynioney, na dzień 19. Maia iest determinowana, y odprawiać się będzie na Ratuszu *Grzybowskim* o godz: 5 po południu. Życzący sobie nabycia tych Dobr, razem, lub z osobna, przy takowey Licytacyi niech się znayduią.

Zawiaduiący Fabryką Płocien w *Łowiczu* założoną, podaią do wiadomości każdego, ktoryby przez zdatność swoie w rękodziele mogł być użytecznym, iż tamże znaydzie pewny dla siebie sposob obeyścia, przeto ktoby z Tkaczow, Blecharzow, Farbiarzow, Prządek, lub innych do Fabryki ludzi sposobnych, miał do tak pomyślnych dla siebie teraz utworzonych pożytkow ochotę, niech się udaie do *Łowicza* do Dyrektora wspomnioney Fabryki, od ktorego szczegulnieysze może zasięgnąć uwiadomienie.

Woyſku przeciąć komunikacyą z reſztą Korpuſu Woyſka *Kroackiego*.

Przyſzło zatym na otwartym polu do krwawey Potyczki, ktora więcey niż trzy godziny trwała. Odparci wprawdzie zoſtali *Turcy* przez ſtałe dotrzymanie y odwagę naſzego woyſka; atoli naſz Generał Kawaleryi Xiąże *de Lichtenſtein*, maiąc uwagę na to, że przy tey Akcyi, Baterye naſze mocno ruynowano, y że odebrał także wiadomość o liczniejſzym Sukkurſie, ktory *Turkom* z wielu mieyſc na pomoc ſpieſzył; przedſięwziął Rezolucyą coſnienia ſię nazad przez rzekę *Unna* dnia 25. Kwiet: w nocy, y rozłożenia ſię Obozem po górach między *Dubicą* y *Bacin*, ażeby mogł granice naſze przed Naiazdami Nieprzyiacioł zaſłonić, y według mogących zachodzić okoliczności, albo kontynuować przerwane *Dubicy* oblężenie, albo też przedſięwziąć inne przeciwko zamiarom Nieprzyiacielſkim woienne obroty y czynności.

W tey bitwie, Feldmarſzałek - Leytnant *de Vins*, dwoma poſtrzałami ieſt raniony; Generał-Maior *Schlaun* śmiertelnie raniony zoſtał; Generał - Maior *Khun* odebrał poſtrzał w ramie y w lewą nogę, ktorą mu całe urwała kula; Oberſztleytnant *Roſenberg* w lewą nogę ieſt raniony; a Kapitan *Matzoky* zabity poległ. Reſzta zabitych y ranionych w czaſie przypuſzczonego ſzturmu, y przy Akcyi potym zaſzłey, nie ieſt ieſzcze wiadoma teraz, ale wkrotce będzie wymieniona.

Strata Nieprzyiacioł nie może być dokładnie obrachowana; ale to rzecz pewna, że przez potężny naſz harmatny ogień nieuſtanny, y ponieważ także w ſzczegulności Dywizya iedna od Reymentu *Niklas Eſterhazy*, tudzież ieden *Banalny* Graniczny Batalion, z zaſadzonemi bagnetami z żwawością y ſtałym dotrzymywaniem na Nieprzyiaciela rzuciły ſię, barzo wielu zabitych y ranionych muſi być *Turkow*.

Z Nowey Gradyſki d. 23. Kwietnia.

Do trzech Obozow wytkniętych w tuteyſzey okolicy, ſpodziewamy ſię ieſzcze pewney części Woyſka z *Czech* y z *Morawii*, maiącego tu przyciągnąć. Tak ſtraſzna potęga, przy tuteyſzey granicy naſzey, zdaie ſię być potrzebna nieuchronnie, dla deſperackiego odporu *Bośniakow*, ktorzy ſię bronią do upadłego. W reſzcie, iuż tu u nas pełno Kopaczów, Artyleryſtów, Granicznych Reymentów, Huzarów &c.

W. Sułtan, któremu przez umyślnego kuryera do *Carogrodu* poſłano wiadomość o mężnym bronieniuſię *Bośniakow* ſwoich, w tych dniach po całey *Bośnii* obwieścić kazał Dekret, oſobliwſzemi całe pochwałami napełniony, ktorego treść, według powieści tamecznych do nas Dezertorów, ieſt naſtępuiąca:

„ Męſtwo waſze doſzło uſzu moich, y zupełnie utwierdziło mnie w pomyślnym mniemaniu owym, które zawſze miałem o was *Bośniakach*. Wy ieſteście godnemi Synami *Wielkiego Proroka*! Wy ieſteście wyborem y ozdobą naypotężnieyſzego naſzego Państwa! Wy ieſteście pogromem *Niewiernych*! Wy, przez to waſze Męſtwo, zyſkaliście całą zupełność moiey łaſki y ukontowania moiego. Kapłan waſz Naywyżſzy, za to wam błogosławił, y Wielkiemu naſzemu *Prorokowi* was zalecił, ażeby On naywalecznieyſzych z waſzego grona, ktorzyby w potykaniu ſię mieli poledz, przy ſtole ſwoim uczeſtował. Potykaycie-

„ się mężnie, a osiągniecie *Niewier-*
„ *nych* Dobra, y po śmierci waszey
„ będziecie iaśnieli obok *Mahometa.*
„ Ptzy świtaniu dnia każdego, czyń-
„ cie potróyny Orężem zamach ku
„ stronie *Mekki*, y niech wasz Bu-
„ łat zrownasię łyskawicy Nay-
„ wyższego, który kruszy siły na-
„ szych Nieprzyiacioł &c.

Z Liworno d. 21. Kwiet: Znowu teraz upewniaią, że Basza *de Scutari Mahmud*, odrzucił wszystkie łaski, ktore *Porta* iemu kazała ofiarować, y że za Cesarską stroną z swoim Woyskiem będzie woiował. Słychać także, że rozmaite statki okrętowe z prochem, kulami, szablami &c: miały iuż zawinąć do *Scutari.*

Z Wenecyi d. 9. Kwiet: Z Spalatro w *Dalmacyi* piszą, że Basza *Bośnii*, na rozkaz *W. Sultana*, kazał aresztować 40. Katolickich Zakonnikow, pod pretextem, iakoby oni Poddanym załatwiali wynoszenie się za granicę; z ktorych aresztowanych dwóch iuż śmiercią skarano.

Od Granic Tureckich d. 21. Kwiet: Dnia 6. zeszłego Miesiąca, Pierwsza *Tureckiey* Floty Dywizya; złożona z 12. Okrętów Liniowych, 6. Statkow Przewozowych, y 30. Szalup Puszkarskich, z Portu wyruszyła, y zaraz po *Æquinoctium* puści się na *Czarne Morze.* Druga Dywizya, iak nayprędzey będzie można, popłynie za poprzedzaiącą; trzecia zaś przeznaczona iest do służby dla Armii.

Dywan między Pospolstwem obwieścić kazał, iakoby *Austryacy* nadaremnie kusili się o wzięcie *Belgradu* y *Semendryi*; przy ktorey okazyi, znaczną oni klęskę mieli ponieść. Drugie Korpys Woyska tychże *Austryakow*, ktore było wtargnęło do *Bośnii*, z stratą także do wrocenia się nazad zostało przymuszone. Chociaż podobne wiadomości, u znaiących zwyczay *Porty* podczas Woyny, mało maią wiary, kuryer atoli, dnia 5. Marca z rzeczonemi wiadomościami tu przybyły, od *W. Sultana* otrzymał 500. *Piastrow* w podarunku.

Z Kartageny d. 17. Kwie: Z Tanger właśnie teraz odebraliśmy ważną wiadomość, że wezwano tam rezyduiących Konsulow na Zamek, gdzie im czytano list Cesarza *Marokańskiego* następuiącey treści:

„ Cesarz ze wszystkiemi Potencya-
„ mi temi zostaie w Woynie, kto-
„ reby się iakimkolwiek sposobem
„ przykładały do teraźnieyszey
„ Woyny między *Rossyiczykami* y
„ *Turkami*, na stronę pierwszych."

Konsulowie niekontenci z wiadomości tey niedokładney o tak ważney Rezolucyi, wysłali potym umyślnego do Cesarza *Marokańskiego* do *Marocco*, prosząc o dokładnieyszą w tey mierze explikacyą.

Cesarz *Marokański* kazał, ażeby żaden okręt pod Banderą *Angielską* do *Tetuan* nie był przypuszczony. Lękać się trzeba ztąd niepomyślnych skutków między *Anglią* y Cesarstwem *Marokańskim.*